

دامی که اردوغان در آن افتاده است!

رئیس‌جمهور ترکیه، روز یکشنبه با اتخاذ موضعی تند، از آمریکا خواست بین ترکیه و گردها یکی را انتخاب کند. شاید او به این باور رسیده است که آمریکایی‌ها او را در دامی شبیه دام متحد سابقش یعنی «صدام» دیکتاتور معزوم عراق، انداخته‌اند.

به گزارش آران نیوز: روزنامه الکترونیکی رای‌الیوم در مقاله‌ای در ستون «سخن سردبیر» به قلم «عبدالباری عطوان» نوشت: «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهوری ترکیه این روزها عصبانی است و برای چه آمریکا را تهدید به انتخاب یکی از دو گزینه ترکیه و گردها می‌کند؟ آیا به این باور رسیده است که آمریکایی‌ها او را در دامی شبیه دام متحد سابقش «صدام» دیکتاتور معزوم عراق انداخته‌اند؟ آیا فرصتی برای رهایی از این دام وجود دارد؟

چهار سال گذشته برای «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهوری ترکیه نسبت به سال گذشته بهتر نخواهد بود. روزهای نخست آغاز سال حامل پیام‌های بدی برای او بود؛ از تشدید بحران با سوریه در پی سرنگون کردن «سوخوی» روسیه و فروپاشی روابط تجاری در پی تحریم‌های روسیه گرفته تا حوادث تاسف‌باری که در جریان آخرین ایستگاه سفر وی به آمریکای لاتین در ارتباط با تعامل خشونت‌آمیز محافظان وی با یک نماینده و معترضان به سیاست‌های وی در پارلمان اکوادور، به وقوع پیوست. همچنین سفر یک هیئت نظامی آمریکایی به ریاست «برت مک‌گورک» فرستاده ویژه «باراک اوباما» رئیس‌جمهوری آمریکا در ائتلاف جهانی ضد داعش به همراه شهر «عین العرب» (کوبانی) و دیدار این هیئت با مسئولانی در «یگان‌های دفاع مردمی»، که شاخه نظامی حزب «اتحاد دموکراتیک کردها» به ریاست «صالح مسلم» محسوب می‌شود، از این دست تحولات ناگوار برای اردوغان است.

اردوغان این سفر هیئت عالی‌رتبه ائتلاف آمریکایی به کوبانی را «تحریک» علیه ترکیه خواند؛ به‌ویژه که این سفر همزمان با کنفرانس ژنو درباره سوریه انجام شد، که ترکیه تهدید کرده بود در صورت مشارکت صالح در این نشست، آن را تحریم می‌کند؛ زیرا ترکیه حزب صالح را طرفدار حزب کارگران کردستان (پک‌ک) و همچنین یک حزب طرفدار نظام سوریه تلقی می‌کند. ولی آمریکا به دیدار او یعنی مسلم در حیات خلوتش و پایتخت «کشورش» رفت.

رئیس‌جمهور ترکیه از این سفر «تحریک‌آمیز» خشمگین شد و او این خشم خود را در جریان دیدار با خبرنگارانی که او را در مسیر بازگشت از آمریکای لاتین در هواپیما همراهی می‌کردند، ابراز کرد، زمانی که او گفت: «آمریکا باید بین ترکیه و گردها یکی را انتخاب کند.» او خطاب به آمریکا گفت: «چگونه با شما اعتماد کنیم؟» همه حق با اوست؛ برای اینکه آمریکایی‌ها عادت دارند که بر پشت نزدیک‌ترین همپیمانان خود خنجر زهرآلود ضربه بزنند، به‌خصوص همپیمانانی که مسلمان بودند. این را از پادشاه عربستان بپرسید.

ترکیه از برپایی منطقه خودمختار کردستان در طول مرزهای جنوبی خود با سوریه مشابه منطقه اقلیم کردستان عراق نگران است. تشکیل منطقه خودمختار کرد تأثیری منفی بر وحدت ملی آن می‌گذارد و گردهای شرق ترکیه، که عمدتاً گردنشین است را به تشکیل منطقه‌ای خودمختار تشویق می‌کند.

خشم رئیس‌جمهور ترکیه قابل درک است ولی او یعنی اردوغان مسئول بخش اعظمی از این تحولات، که تأثیر نسبتاً منفی آنها برای کشورش را مشاهده می‌کند، است. مداخله نظامی ترکیه در سوریه تحت فشارهای آمریکا و تحریک برخی از همپیمانان عرب خود منجر به وجود چنین شرایطی شد.

زمانی که اردوغان ادعا می‌کرد برای «کمک» به ملت سوریه یا بخش اعظمی از آنها در برابر دیکتاتوری نظام حاکم بر این کشور تلاش می‌کند، باید بسیار دوراندیشی می‌کرد و محاسبات خود را به خوبی انجام می‌داد، او سیاستمداری مجرب است و در همان دامی که همپیمانان آمریکایی او برای صدام، رئیس‌جمهوری اسبق عراق در کویت پهن کردند، نمی‌افتد.

این خطایی سیاسی و دیپلماسی است که رئیس‌جمهور ترکیه همپیمان آمریکایی خود را برای انتخاب کردن بین کشورش، که دارای یکی از بزرگ‌ترین ارتش‌های منطقه و بیستمین اقتصاد قدرتمند جهان است و گردها مختار کند، به‌ویژه در شرایطی که روابط این کشور با دیگر ابرقدرت یعنی روسیه به تیرگی گراییده است؛ زیرا دولت آمریکا که چنین منطقی را قبول نمی‌کند در هر دوره‌ای به برقراری روابط خوب با همپیمانان خود علاقه‌مند است. ما معتقدیم که دولت آمریکا، کینه‌ای پنهان علیه ترکیه دارد و از قدرت فزاینده آن به عنوان یک دولت مسلمان که دارای رئیس‌جمهوری علاقه‌مند برای احیای امپراطوری عثمانی است، احساس نگرانی بسیاری می‌کند به این دلیل است که اردوغان را گرفتار جنگی فرسایشی سیاسی و نظامی در سوریه کرد که ممکن است به رویارویی مسلحانه و گسترده با روس‌ها بینجامد.

امیدواریم رجب طیب اردوغان با خودش و با مشاوران وفادارش بنشیند و همه سیاست‌هایی، که او را به حالتی از خشم و «عصبانیت بیش از حد» رسانده است، تجدیدنظر کند. نخستین گام در این تجدیدنظر این است که در نیات همپیمانان خود و نقش‌های علنی و پنهان آنها تأمل کند. ما معتقدیم که منظور ما را به خوبی متوجه می‌شود.

عطوان در پایان نوشت: معتقد هستم که اردوغان سیاستمداری مجرب و عملی‌گرا است و تجدیدنظر سیاسی بارزترین بند در لغت‌نامه سیاسیون و عمل‌گراها است به‌ویژه که آنها ملت‌ها و دولت‌هایی را رهبری می‌کنند. تصور می‌شود که آنها منافع ملی و

تمامیت ارضی کشورشان را در راس دیگر اولویت‌ها قرار می‌دهند.